

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/325229821>

Angel pozabe (poglavje v priročniku za tematski sklop)

Chapter · May 2018

CITATIONS

0

READS

1,544

1 author:

Zoran Božič

University of Nova Gorica

527 PUBLICATIONS 47 CITATIONS

SEE PROFILE

Some of the authors of this publication are also working on these related projects:

Teaching documents (slovene language) [View project](#)

Traffic in Slovenia (Highways and Railways) [View project](#)

Zoran Božič

Maja Haderlap: *Angel pozabe*

UVOD

Roman *Angel pozabe* kot del tematskega sklopa za pisanje maturitetnega eseja

Ko je leta 2011 pri nemški založbi in v nemščini izšel romaneskni prvenec Maje Haderlap z izvirnim naslovom *Engel des Vergessens*, leto kasneje pa še prevod romana v slovenščino, je bila slovenska kulturna javnost nemalo presenečena ...

Didaktična predstavitev romana Maje Haderlap

Maturitetna komisija je upravičeno izbrala roman *Angel pozabe* kot vrhunsko umetniško delo, vendar gre za izredno zahtevno besedilo ...

AVTORICA ROMANA ANGEL POZABE

Maja Haderlap je slovensko-avstrijska pesnica in pisateljica ...

Mednarodni odzivi na roman *Angel pozabe*

Roman, ki ga je slovenski prevajalec Štefan Vevar leta 2012 prevedel v slovenščino z naslovom *Angel pozabe*, je naletel na izjemen odmev in je do danes doživel že več kot dvajset ponatisov ...

SLOVENCİ IN SLOVENSTVO NA AVSTRIJSKEM KOROŠKEM

Kot uvod v branje romana *Angel pozabe* in kot spodbuda za globlje razumevanje in doživljanje je nujen kratek zgodovinski oris položaja Slovencev na Koroškem v drugi polovici 19. stoletja ...

Po marčni revoluciji

Kljub idejam o zedinjeni Sloveniji so bili v drugi polovici 19. stoletja Slovenci razdeljeni na posamezne dežele, to je Kranjsko, Štajersko, Koroško in Goriško z Istro ...

Obdobje med dvema vojnama in partizanski odpor na Koroškem

Do pomembne prelomnice je prišlo ob razpadu Avstro-Ogrske monarhije, ko je najprej general Rudolf Maister z zasedbo Maribora obranil severno mejo, potem pa je vojska Kraljevine SHS zasedla še Koroško ...

Obdobje po drugi svetovni vojni in 7. člen Avstrijske državne pogodbe

Po zmagi nad nacizmom in fašizmom so zavezniki razdelili nekdanjo Republiko Avstrijo na štiri okupacijske cone: britansko, francosko, ameriško in rusko ...

Dogajanje na Koroškem po osamosvojitvi Slovenije

Šele po odločbi avstrijskega ustavnega sodišča, ki je razveljavilo določilo o vezanosti postavljanja krajevnih tabel na visok odstotek prebivalcev manjšine, je tudi lokalna avstrijska politika pristala na to zahtevo iz 7. člena Avstrijske državne pogodbe ...

BABICA

Na začetku romana je dogajalni prostor koroška vasica Lepena, v bližini meje z Jugoslavijo in nekaj kilometrov od Železne Kaple ...

Druženje v črni kuhinji – kmečka opravila

Pripovedovalka se rada druží z babico, jo opazuje pri delu v črni kuhinji ...

Babica in kuhinja: zdaj in v taborišču

Stara mati ne zaupa snahi, da zna kuhati ...

Vraže in molitev – partizani – ples in karte

Prepričana je, da imajo besede veliko moč, da lahko tudi zdravijo ali obvarujejo pred zlom ...

Obiski na domu in nakupovanje v Železni Kapli – bivanje v graščini in obisk taborišča

Babico pogosto obiskujejo starejši sosedje: stalni gost Flori je med vojno pričal na policiji, da je bil dedek prisilno mobiliziran, Čik je bil sočasno z babico odpeljan v taborišče za otroke ...

Izlet v Slovenijo, ogled Hrevelnikove domačije in zidava nove hiše – spomin na trpljenje v taborišču

Babica organizira izlet na Brezje ...

Ravnanje paznic v taborišču in ponižanje ob prihodu – misel o posledicah

Stara mati ima na nočni omarici knjižici *Ženske iz Ravensbrücka* in *Kaj mi mar za to*, ki ju je prinesla s spominske slovesnosti v taborišču ...

Čiščenje stranišč – smrt rejenke Mici, brata Miklavža in svakinje Katrce

Babica pove vnukinji, da je v življenju videla že veliko golih žensk, starih in mladih ...

Premestitev v taboriščno kuhinjo in rešitev pred smrtjo

Po premestitvi iz zunanje službe v kuhinjo je morala pomivati velike kotle ...

Poslavljanje od življenja in rojstvo petega otroka – babičina smrt in spomini na vojno – bedenje ob pokojni, slovo in pogreb

Ob koncih tedna pripovedovalka prisluhne, ko stara mati Mici razlaga očetu rodbinske
povezave in poimensko našteva vse kmetije v Lepeni ...

Prihod babice v taborišče in vračanje domov – njen portret skozi stare fotografije in dokumente

Po očetovi smrti vnukinja prebira babičino taboriščno knjižico ...

OČE IN MAMA

Materina vsakdanja opravila, skrb za napredek in odnos do krščanstva – očetovo čebelarjenje, trpinčenje konja in obiskovanje gostilne

Mama dela na polju in skrbi za živino in pri delu rada poje ...

Pogovor drvarjev, obisk kurirske postaje in ilegalni prehod čez mejo

Orkanski veter naredi v grofovih gozdovih veliko škode ...

Lovski pogon in pogovor, težavna pot očeta in hčere domov

V družini pripovedovalke je stara lovska tradicija ...

Babičin rojstni dan, boji na Veliki planini in očetove grožnje s puško

Niti praznovanje ne more prekriti bolečine preteklosti, notranje razrvanosti, ki jo je v
posameznikih pustila vojna ...

Oče doma trpeč in besneč, v družbi drugih ljudi samozavesten in zabaven

Oče zaživi dvojno življenje ...

Odnos do slovenstva, politike in partizanstva

Očetova teta Leni se udeležuje demonstracij Slovencev po nemškem jurišu na dvojezične
krajevne napise, oče pa se noče ukvarjati s politiko ...

Spremembe v družini po taščini smrti – obiski sorodnikov, očetova skrb za hčerino šolanje in spomini na vojno – mamina katoliška vzgoja in vožnje z mopedom

Mama po taščini smrti prevzame gospodinjstvo ...

Očetove delovne nesreče in bolezni – odškodnina za žrtve nacizma in obisk zobozdravnika – tihotapljenje cigaret – usmrnitev kmeta Kebra

Oče pri nesreči v gozdu skoraj izgubi oko, z žago si odreže kazalec in s sekiro se useka v nogo ...

Očetovi spomini: obnova domačije, igranje, obiskovanje kmetijske šole in poroka z mamo – družabnost in skrb za kmetijo

V Sloveniji se začne desetdnevna osamosvojitvena vojna ...

Očetovo zanemarjanje kmečkih opravil in nesreča na pašniku

Oče po opravljenem delu pogosto zaspi za mizo v kuhinji ...

Opustitev živinoreje, odškodnina za žrtve nacizma, očetovo hiranje in mamino petje z možem sestrično

Starša se odločita za prodajo zadnje krave ...

Očetova smrt in pogreb

Oče noče, da bi ga odpeljali v bolnišnico, saj hoče umreti doma ...

PRIPOVEDOVALKA

Utopitev Iris v ribniku in kolonija v letovišču Bibione

Pripovedovalka se poleti med počitnicami spet odpelje na grad k stricu, očetovemu bratu, ki je tam upravnik ...

Zaraščanje gozda in njegov pomen za prebivalce Lepene – šola in obiski pri teti Malki – pripovedovalkino osamosvajanje in odraščanje

Pripovedovalka hodi gledat televizijo k sosedovim skozi gozdiček za hišo ...

Smrt stare Pečnice in poboj Hojnikove družine

Vnučinja in babica gresta kropit umrlo sosedo skozi gozdiček k Pečniku ...

Vsenavzočnost smrti: v preteklosti in sedanjosti

Pripovedovalka se ne more znebiti misli, da je v njihovih hribih smrt nenehno prisotna ...

Babičina spalnica kot odrešitev – prepir o nadaljevanju šolanja in odhod na gimnazijo v Celovcu

Obupana in izčrpana zaradi očetovega trpljenja in brezizhodnega položaja se hči sprašuje, zakaj njej nihče ne pomaga in je ne obvaruje pred kruto resničnostjo ...

Pripovedovalkino čustveno oddaljevanje ob babice in krepitev narodne zavesti – želja po pisanju

Hči se ob koncih tedna redno vrača domov in mama jo vedno pošilja k maši ...

Pesniški začetki, študij teatrologije na Dunaju in obračun med Slovenci in Nemci v gostilni – nočna vožnja s traktorjem domov

Pripovedovalka pred maturo začenja pisati svoje prve pesmi, ki jih občuti kot začetniške in kot iskanje pravega pesniškega izraza ...

Izid prve pesniške zbirke in očetova ljubosumnost

Pripovedovalka se čedalje bolj zaveda prepada med sedanjostjo in preteklostjo, pa tudi med uradno in dejansko zgodovino Avstrije ...

Predstavitev partizanskih spominov na Dunaju – oče prvič v glavnem mestu

Spomini na partizanske dni, ki jih je prispevala dedova sestra Leni, izidejo v dvojezični knjigi, ki naj bi jo predstavili na Državnem sekretariatu za ženska vprašanja na Dunaju ...

Mamina želja po novem življenju, odnos med njo in hčerko – vprašanje meje

Pripovedovalka preneha dobivati štipendijo, zato se odloči, da bo disertacijo končala na Koroškem ...

Demokratski procesi v Sloveniji in enačenje partizanov s komunisti – koroško sobivanje katolištva in partizanstva – pripovedovalkina odločitev za pisanje literature v nemščini

Pripovedovalki uspe izdati drugo pesniško zbirko in končati disertacijo, zaposlitev najde v Ljubljani ...

Desetdnevna vojna – vojna na Balkanu in razpadanje Jugoslavije – ponovno obujene zgodbe

26. junija 1991 pripovedovalka stoji na Trgu republike v Ljubljani in opazuje dvigovanje nove slovenske nacionalne zastave ...

Pripovedovalkina nemoč ubežati grozotam nacističnega terorja

V zavesti pripovedovalke, ki je sicer že povsem samostojna, dozorela osebnost z izdelano življenjsko potjo, vznikajo boleči drobci iz zgodovinske preteklosti ...

Konec vojne in vračanje na opustošene domove – nastanek železne zaves, odhajanje hribovcev v mesta ali v svet

Drobci iz preteklosti se še kar naprej pojavljajo, prekrivajo in trgajo pripovedovalkino sedanjost ...

Pripovedovalkine sanje, prebiranje babičin spominov in dokumentov ter obisk Ravensbrücka

Sanje pogosto izražajo pripovedovalske občutke in strahove ...

RAZLAGALNI IN RAZPRAVLJALNI ESEJ

RAZLAGALNI ESEJ

Odlomek (str. 134–136)

Cestišče je spolzko in tesno mi je pri srcu. Oče je vse bolj vznemirjen. Da me takole ozmerja za špiclja, se razkuri, da mi preprosto reče špicelj in bandit, tega madeža ne bom trpel, podkuril bom še temu možakarju, meni se ne govori špicelj in bandit. Ustavi, ukaže, nazaj moram, to mu moram povedati, vpije in grabi za volan.

RAZPRAVLJALNI ESEJ

Babica, oče in pripovedovalka

Domačija, gozd in taborišče

Teror, upor in boj za domovino